

Tyvende Møde.

Torsdagen den 31te October Kl. 1.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Forinden vi gaae over til Dagsordenen, skal jeg meddele, at jeg fra Landsthingets Formand har modtaget det af Landsthinget vedtagne Forslag til Lov angaaende forskellige Forandringer i den gjældende Lovgivning om Rejsepas, med Anmodning om at forelægge det for Folkethinget, hvilket herved skeer. Det vil nu blive trykt og omdeelt til Thingets Medlemmer.

Man gik derpaa til det første Nummer paa Dagsordenen: Første Behandling af Forslag til Lov om Domsmagten i Straffesager. (Lovforslaget findes i Anh. A. Sp. 945ff.)

Formanden: Med Hensyn til den Forbindelse, der findes mellem dette og de tvende følgende paa Dagsordenen opførte Lovforslag, skal jeg bemærke, at da disse tre Lovforslag ere indgivne som selvstændige hver for sig, kan jeg efter Forretningsordenen ikke sætte dem under Et til Forhandling; men efter den Forbindelse, der, som antydet, findes navnlig mellem det første Lovforslag og de to andre, hvilke ere en Udvikling af tvende selvstændige Forhold, der omhandles i det første, maa jeg finde det naturligt, at der ved første Behandling af sidstnævnte Lovforslag ikke i Discussionen kan gjøres nogen stærk Adskillelse imellem, hvad der vedrører selve dette Lovforslag og de tvende følgende, og idet jeg forudsætter, at der ikke fra Thingets Side gjøres nogen Indvending derimod, skal der fra min Side derfor ikke blive strengt paaseet, at man ved den nærværende Forhandling gaaer noget ind paa de Bestemmelser, der indeholdes i de tvende følgende Lovforslag, hvorhos jeg forudsætter, at denne Maade at føre Discussionen paa vil bidrage til, at Forhandlingerne af de tvende følgende Lovforslag derved ville forforktes. Forhandlingerne ere aabnede; den ærede Forslagsstiller har Ordet.

S. Sage: Grundloven har i sin § 79 forbødret, at „Offentlighed og Mundtlighed skal saasnart og saavidt som muligt gennemføres ved hele Retspleien“; fremdeles hedder det: „I Misgerningsfager og i de Sager, der reise sig af politiske Lovovertrædelser, skulle Nævninger indføres.“ Hvad er her forbødret? Der forbødres, at i Straffesager skal Offentlighedsprincippet saavidt muligt gennemstrømme Retspleien, vække Tillid til den, styrke Domstolens Anseelse og give Sikkerhed for den Tiltalte eller Anklagede. Mundtlighedsprincippet vil, at den Anklagede skal staae for sine Dommere, at Dommerne, førend de dømme i Sagerne, skulle see og høre, saaledes at det hele Grundlag kommer til at ligge klart for Dommerne, forinden de afgjøre Sagen. Men der ligger endnu Mere i disse Bestemmelser, der findes i Grundloven; der ligger tillige i dem: at Sagen skal forhandles mellem Anklageren og Anklagede eller En paa hans Vegne, saaledes, at Staten staaer som Part overfor den Anklagede, og Sagen altsaa maa behandles fra begge Sider, inden Dommen bliver affagt. Dertil knytter sig da ogsaa, at de bundne Beviisregler, Regler, der afgjøre Spørgsmaal uden Hensyn til ethvert enkelt Tilfælde særlige Bestaendighed, skulle afløses deraf, at det hele Beviisgrundlag bliver i sin Heelhed fremlagt for Domstolen, der da afgjør Sagen, som i andre Tilfælde, der møde i Livet, efterat have prøvet Alt, seet og hørt Alt. Altsaa skalde fra vor Retspleie den hidtilværende Hemmelighed, Skriftligheden, Inquisitionen og de bundne Beviisregler forsvinde. Dertil knytter sig da det, som var Slutstenen for det Hele, at Mænd, udgaaede fra Folket, i Forbindelse med de lovlærde Dommere skulle dømme; ikke Folket alene, ikke Dommerne alene, men ved en Samvirken af disse tvende Kræfter. haabede man at faae en rejsfærdig, en upartist, en selvstændig Domstol, som af selve den Opnætte maatte erkjendes for at være en Domstol, for hvilken han ikke blot retlig, men ogsaa moralsk maatte bære sig, fordi han for endeel havde deeltaget i Valget af den. Jeg troer ikke, at det vil være nødvendigt for mig her, at udvikle den Betydning, som Nævningsinstitutionen har, men det troer jeg dog, at maatte sige, at førend den er indført, er vor Grundlov ikke bygget færdig;